

HOTĂRÎRE
cu privire la Programul de Stat de trecere a Republicii Moldova
la sistemul mondial de contabilitate și statistică

nr. 710 din 23.09.94

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.10/100 din 27.10.1994

* * *

Abrogat: 31.10.2012

[Hotărîrea Guvernului nr.796 din 25.10.2012](#)

În scopul integrării Republicii Moldova în comunitatea mondială și creării unei baze informaționale eficiente de analiză profundă și exhaustivă și de pronosticare a proceselor economice în condițiile relațiilor de piață, Guvernul Republicii Moldova

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de Stat de trecere a Republicii Moldova la sistemul mondial de contabilitate și statistică (se anexează).

2. Se obligă ministerele, departamentele și organele administrației publice locale să elaboreze măsuri pentru realizarea Programului de Stat nominalizat, indicînd termenele și executanții responsabili.

3. Se stabilesc responsabili pentru elaborarea și aprobarea formularelor de evidență primară și dărilor de seamă, instrucțiunilor și metodologiilor respective, colectarea, elaborarea și generalizarea sintezelor:

pentru evidența primară și statistică – Departamentul Statisticii;

pentru evidența contabilă a agenților economici și a instituțiilor bugetare – Ministerul Finanțelor;

pentru evidența bancară – Banca Națională a Moldovei.

4. Ministerul Finanțelor, de comun acord cu Ministerul Economiei, Banca Națională a Moldovei și Departamentul Statisticii, în termen de o lună, va prezenta Guvernului Republicii Moldova propuneri privind modul de finanțare a Programului de Stat de trecere a Republicii Moldova la sistemul mondial de contabilitate și statistică.

5. Controlul asupra etapelor de realizare a Programului de Stat de trecere a Republicii Moldova la sistemul mondial de contabilitate și statistică se pune în seama Consiliului de coordonare a reformei economice de pe lîngă Guvernul Republicii Moldova.

VICEPRIM – MINISTRU
AL REPUBLICII MOLDOVA

Ion GUȚU

Chișinău, 23 septembrie 1994

Nr.710

PROGRAMUL DE STAT
de trecere a Republicii Moldova la sistemul mondial de contabilitate și statistică

GENERALITĂȚI

Programul de Stat de trecere a Republicii Moldova la sistemul mondial de contabilitate și statistică (în continuare – Programul de Stat) este elaborat în baza Hotărîrii Prezidiului Parlamentului Republicii

Moldova nr.1253-XII din 14 ianuarie 1993 “Privind măsurile primordiale de dezvoltare a statisticii în Republica Moldova în anii 1993–1995” și [Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.513 din 15 iulie 1994](#) “Cu privire la măsurile primordiale de realizare a Programului de activitate a Guvernului în perioada 1994–1997”.

Actualul sistem de contabilitate și statistică s-a format în condițiile dirjării economiei prin metode administrative și de comandă, fiind condiționat nemijlocit de bazele metodologice ale planificării centralizate și întemeindu-se, de regulă, pe observări statistice exhaustive. Componentele sistemului de indicatori s-au constituit cu precădere din necesitatea de a asigura funcțiile conducătoare ale ministerelor și departamentelor.

În consecință, acest sistem nu dispune de un șir de indicatori ce ar caracteriza situația financiară a statului, circulația banilor și creditele, funcționarea noilor structuri de antreprenariat și mediere. Agravat și de flexibilitatea minimă a metodelor de observare statistică, acest factor reduce considerabil valoarea analizei schimbărilor economice realizate, creează anumite dificultăți în reglementarea efectivă a proceselor economice și în promovarea politicii preconizate de asistență socială.

Metodologia actualului sistem de contabilitate și statistică diferă de practica internațională și standardele mondiale, fapt ce complică inutil evoluția relațiilor economice externe ale Republicii Moldova și derularea proceselor de integrare a ei în comunitatea internațională.

Luând în considerare factorii sus-enumerați, se impune o restructurare radicală a sistemului republican de contabilitate și statistică și aducerea lui în concordanță cu standardele mondiale.

Ministerul Finanțelor a efectuat un șir de măsuri în vederea creării condițiilor de implementare a practicii internaționale a evidenței contabile. Actualmente calculele indicilor prețului de cost, ai încasărilor și beneficiului de la desfacerea producției (lucrărilor, serviciilor) și mărfurilor, precum și a rezultatelor financiare, operațiunilor valutare etc. se determină exclusiv în baza principiilor metodologice noi.

În anul 1993 au fost unificate și introduse în aplicare în toate ramurile economiei naționale formularele unice ale bilanțului contabil și ale raporturilor financiare, ținându-se cont de practica mondială și de necesitățile organelor financiare și ale băncilor comerciale în ceea ce privește controlul, analiza și prognozarea indicatorilor financiari și creditari.

Specialiștii Departamentului Statisticii au efectuat un ansamblu de lucrări metodologice și organizatorice, creînd astfel premisele implementării sistemului de conturi naționale. A început derularea lucrărilor de elaborare a clasificatoarelor naționale de determinare a produsului național brut. În baza principiilor metodologice noi se efectuează investigațiile gospodăriilor casnice (menajelor), calculele indicilor prețurilor, ai statisticii folosirii forței de muncă și salarizării și ai statisticii veniturilor și cheltuielilor populației.

Prezentul Program de Stat prevede revizuirea complexă a sistemului de contabilitate și statistică al Republicii Moldova, corelarea lui cu normele internaționale și folosirea maximă a experienței pozitive acumulate, în scopul menținerii în domeniul statisticii și evidenței contabile a instrumentelor care nu contravin practicii mondiale și sînt susceptibile să o îmbogățească.

I. SCOPURILE ȘI SARCINILE PROGRAMULUI DE STAT

Scopul principal al Programului de Stat este crearea condițiilor de maximă eficiență pentru reglementarea de către stat a dezvoltării societății prin evaluarea obiectivă și exactă a ponderii și posibilităților diverselor forme de proprietate și sectoare economice, relevarea oportună a tendințelor lor evolutive, prognozarea dezvoltării acestora și estimarea consecințelor prezumate ale deciziilor administrative.

În acest sens, Programul de Stat prevede:

reflectarea detaliată a diverselor aspecte ale proceselor social-economice prin sistemul de indicatori statistici utilizat în practica mondială;

sporirea tendințelor analitice și a rapidității colectării, prelucrării și difuzării de date statistice în baza reutilizării tehnice a organelor de statistică și evidență contabilă;

optimizarea proceselor de organizare a evidenței contabile și a lucrărilor statistice, inclusiv prin utilizarea Registrului Național de Unități Statistice (RENUS) de toate tipurile de proprietate și gestiune,

trecerea de la observări exhaustive la observări prin sondaje, sporirea ponderii organelor statistice locale în soluționarea problemelor din acest domeniu.

Programul de Stat va crea premise pentru evidențierea oportună a tendințelor diviziunii internaționale a muncii, estimarea situației și posibilităților pieței mondiale și a perspectivelor ei de dezvoltare prin:

determinarea structurii, conținutului economic și metodelor de calcul a indicatorilor, aplicați în practica statistică internațională, dar care nu figurează în actualul nostru sistem de evidență;

elaborarea și introducerea în sistemul statistic unic a formularelor noi de evidență primară, financiară, bancară și vamală conform uzanțelor internaționale;

implementarea metodelor noi de prelucrare a datelor evidenței primare în scopul regrupărilor conform clasificărilor internaționale și formelor de prezentare a datelor în organele statistice internaționale;

precizarea structurii indicatorilor, a periodicității, modului de prezentare și formei de publicare a datelor statistice conform uzanțelor internaționale.

În acest context, în calitate de sarcină primordială și fundamentală se preconizează reformarea bazelor organizațional-metodologice ale statisticii oficiale potrivit necesităților tranziției la economia de piață și celor de realizare a angajamentelor internaționale.

Restructurarea bazelor metodologice ale statisticii oficiale rezultă din aplicarea noilor criterii de reflectare a divizării economiei naționale în sfera productivă și cea neproductivă, din necesitatea reflectării pe larg a circulației banilor, situației financiare și bonității statului. Pentru aceasta, în actualul sistem al indicatorilor statistici se efectuează un șir de schimbări esențiale: se includ indicatorii sistemului de conturi naționale, obținuți în urma modificării structurii și componenței indicatorilor din dările de seamă contabile, bancare, vamale și integrării lor în statistică oficială; se elaborează formularele, se concretizează componența indicatorilor, conținutul lor economic și metodele de calcul pe anumite capitole potrivit sistemelor statistice standard internaționale.

De asemenea, se precizează tipologia ramurală și formele de proprietate ale întreprinderilor din economia națională, ținându-se cont de specificul și omogenitatea indicatorilor caracteristici acestor întreprinderi, se elaborează standarde pentru compartimentele evidenței primare, recomandări metodologice și cerințe de conformitate privind organizarea acestora, ceea ce va simplifica procesul de colectare a datelor în întreprinderi (organizații) și va spori gradul de autenticitate a datelor prezentate.

Se perfecționează metodologia observărilor statistice, se introduc diferite tipuri de observări selective, observările cenșitare (bazate pe eșantioane de masă), studii monografice care permit reducerea fluxului de informație statistică.

În procesul de revizuire a bazelor organizatorice ale statisticii oficiale drept sarcină primordială se constituie stabilirea modului de interacțiune a statisticii oficiale cu cea departamentală în condițiile modificării sistemului de dirijare a economiei.

Se reformează sistemul de colectare și prelucrare a informației statistice și al evidenței primare în raioane și în centru, ținându-se cont de schimbările radicale ale structurii și funcțiilor organelor administrative, se creează noi complexe de prelucrare a informației statistice și se reutilizează cele în funcțiune.

Reformarea bazelor metodologice ale statisticii oficiale prevede realizarea numeroaselor investigații științifico-metodologice, antrenarea instituțiilor științifice în soluționarea problemelor teoretice și metodologice, expertizarea conform standardelor mondiale a deciziilor adoptate și a calculelor experimentale, efectuate în baza lor.

O tendință nouă și importantă în dezvoltarea statisticii oficiale a Republicii Moldova este prezentarea materialelor statistice către organele internaționale conform acordurilor, încheiate și ratificate în contextul obligațiilor de membru al O.N.U., F.M.I., C.E.E. etc.

Pentru realizarea scopurilor Programului de Stat, în perioada de tranziție la sistemul mondial de contabilitate și statistică uzitat în practica internațională sînt necesare:

aducerea listei indicatorilor, preconizați spre elaborare, în conformitate cu cerințele internaționale; crearea sistemului conturilor naționale (S.C.N.);

elaborarea bilanțelor interramurale conform schemei sistemului conturilor naționale;
organizarea lucrărilor de comparabilitate a produsului intern brut (P.I.B.) conform standardelor internaționale;
reorganizarea statisticii financiare, bugetare și bancare;
elaborarea bilanțelor de plăți;
corelarea indicatorilor statisticii prețurilor, statisticii demografice și a forței de muncă, statisticii comerțului exterior, inclusiv a operațiunilor vamale, cu cerințele internaționale;
reorganizarea evidenței contabile și bancare conform cerințelor internaționale;
întocmirea Registrului Național de Unități Statistice a Republicii Moldova;
elaborarea și implementarea sistemelor de clasificare și codificare unice potrivit standardelor internaționale;
crearea sistemelor de catalogare a producției și de codificare prin hașură;
pregătirea și reciclarea cadrelor din statistică și evidență conform cerințelor sistemului conturilor naționale;
desfășurarea colaborării internaționale;
perfecționarea sistemului de observare a gospodăriilor casnice (menajelor) conform cerințelor economiei de piață;
asigurarea organelor statistice oficiale cu tehnică modernă de calcul și perfecționarea tehnologiei de colectare, prelucrare și transmitere a datelor statistice.

Scopul și conținutul fiecărei sarcini sînt expuse în capitolele următoare ale Programului de Stat, iar măsurile necesare pentru îndeplinirea lor, termenele de realizare și volumul finanțării sînt indicate în anexe.

În acest context, o atenție deosebită se acordă restructurării acelor compartimente de indicatori ai statisticii social-economice, care reflectă procesele economiei de piață și care se deosebesc substanțial de cei uzitați în practica mondială.

II. REORGANIZARE EVIDENȚEI CONTABILE ȘI BANCARE

Evidența contabilă și bancară constituie temelia formării noului sistem de informație statistică, de care depinde realizarea integrală și coerentă a Programului de Stat de trecere a Republicii Moldova la sistemul mondial de contabilitate și statistică. Scopul reorganizării evidenței contabile este prelucrarea și implementarea în practica unităților economice a unui plan special de conturi care va permite:

caracterizarea generală a disponibilului și mișcării mijloacelor fixe și circulante, activelor materiale, investițiilor pe termen lung, fondurilor și rezervelor întreprinderilor;

Acumularea într-un aspect generalizat a informației vizînd cheltuielile întreprinderilor comportate de activitatea lor statutară și asistența socială a salariaților lor;

reflectarea disponibilului și circulației mijloacelor bănești în valută națională și străină, aflate pe conturile de decontare, valutare și pe alte conturi în băncile din țară și de peste hotarele ei, cît și în hîrtii de valoare;

sintetizarea informației vizînd rezultatele activității financiare a întreprinderilor și starea mijloacelor obținute din alte surse pentru finanțarea activității economice (credite bancare, alte mijloace de finanțare cu destinație specială) și altele.

Evaluarea complexă a rezultatelor activității economico-financiare și poziția unică în reflectarea fenomenelor omogene din conturile de evidență contabilă vor asigura condițiile necesare pentru formarea sistemului de indicatori integrali, care vor permite estimarea situației financiare a Republicii Moldova în dependență de rezultatele activității economice de toate tipurile.

Se prevede revizuirea structurii bilanței Băncii Naționale a Moldovei și a planului de conturi de evidență bancară în scopul întocmirii registrului unic de clasificare a evidenței și gestiunii, prin intermediul căruia se vor realiza nu numai funcțiile de control ale evidenței, ci și reflectarea operațiunilor cu activele și pasivele sistemului bancar în dependență de funcțiile economice ale subiecților circulației bănești (întreprinderile, populația, statul, sistemul de creditare și finanțare), operațiunile cu alte state și lichiditatea instrumentelor financiare ale pieței monetare. Noul sistem de evidență bancară va permite

dirijarea masei monetare potrivit scopurilor politicii financiare și creditare și formarea indicatorilor statisticii monetare și a contului financiar al S.C.N. în baza datelor evidenței bancare centralizate.

III. CREAREA SISTEMULUI CONTURILOR NAȚIONALE (S.C.N.)

Desfășurarea reformei economice radicale pentru tranziția la economia de piață și aprofundarea considerabilă a proceselor de integrare impune crearea în republică a sistemului conturilor naționale.

Elaborarea documentației metodologice se face în baza variantei S.C.N. al O.N.U., uzitată în Comunitatea Europeană, ținându-se cont de ultimele modificări ale S.C.N. al O.N.U. din anul 1993.

Crearea sistemului conturilor naționale are drept scop principal reflectarea exhaustivă și exactă a activității economice a republicii, activitate care înglobează producția materială și sfera de servicii.

Implementarea sistemului conturilor naționale se va solda cu obținerea celei mai cuprinzătoare informații privind producția bunurilor și prestarea serviciilor, formarea, distribuirea și utilizarea veniturilor, circulația capitalului și a fluxurilor financiare, sursele de finanțare a economiei naționale și utilizarea finală a investițiilor, precum și veniturile și cheltuielile agenților economici, relațiile financiare și de credit, relațiile externe ale Moldovei, balanța ei comercială și de plăți.

Aplicarea S.C.N. va permite efectuarea unei analize aprofundate și multiaspectuale a dezvoltării social-economice și compararea la nivel internațional a celor mai importanți indicatori macroeconomici, aplicați în practica mondială.

Perfecționarea sistemului de evidență și analiză statistică macroeconomică se va realiza, în primul rând, prin atribuirea pentru indicatorul "Produsul intern brut" (P.I.B.) a statutului de caracteristică fundamentală a activității economiei naționale.

Calcularea P.I.B. înlesnește efectuarea comparațiilor pe plan internațional a nivelurilor și ritmurilor dezvoltării economice, structurii economiei naționale, permite aprofundarea analizei economice la nivel macroeconomic. P.I.B. reflectă funcționarea economiei naționale în ansamblu, cuprinzând sfera de producție (bunurile) și cea neproductivă (serviciile). Structura P.I.B. stă la baza comparațiilor economice internaționale a gradului de integrare a republicii în cooperarea economică mondială. O evaluare exhaustivă și autentică a P.I.B. se poate obține numai prin trecerea la sistemul de conturi naționale.

Deosebirea conceptuală și metodologico-organizațională a sistemelor B.E.N. și S.C.N. conduce la evaluări diferite ale indicatorilor privind veniturile și cheltuielile Bugetului de Stat, sursele de finanțare a investițiilor, precum și mărimea și căile de redistribuire a venitului național, corelația dintre produsul final și cel intermediar. În consecință, metodologia existență de calculare a venitului național este incompatibilă cu cea acceptată de practica mondială.

Tranziția la sistemul conturilor naționale va necesita revizuirea radicală a informației statistice primare, a evidenței contabile, financiare, fiscale și bancare.

Sistemul conturilor naționale prevede două tipuri de clasificare a unităților economice – pe ramuri și pe sectoare. Gruparea pe ramuri permite evaluarea proceselor de producție, distribuire și consumare a produselor (bunurilor) și serviciilor, a balanțelor de resurse și de utilizare a acestora, contribuția fiecărei ramuri în crearea P.I.B. Gruparea unităților instituționale conform sectoarelor economice va evidenția fluxurile veniturilor și cheltuielilor, starea activelor și pasivelor financiare. Astfel, conturile vizînd sectorul "menaje" vor asigura datele necesare pentru analiza proceselor sociale de mare importanță și a calității vieții (distribuirea veniturilor, consumul, economiile etc.) și pentru analiza rolului acestui sector în crearea și utilizarea P.I.B.

Utilizarea S.C.N. în practica națională va conduce la obținerea unei serii de indicatori macroeconomice de maximă importanță, necesari pentru estimarea și analiza funcționării economiei naționale, precum sînt produsul intern brut, produsul național brut, economiile naționale, venitul disponibil, cheltuielile finale de consum pentru bunuri și servicii, investițiile brute și sursele lor de finanțare, soldul operațiunilor curente cu țările străine.

În baza acestor date se evaluează tendințele de evoluție a economiei naționale și se prognozează schimbarea lor, se elaborează politica economică și măsurile de realizare a acesteia.

În cadrul S.C.N., pentru analiza economiei naționale și a activității fiecărui grup de unități (fiecărui sector) operațiunile economice sînt prezentate prin următoarele conturi:

conturile economiei interioare: contul de bunuri și servicii, contul de exploatare, contul de venituri, contul de utilizare a venitului, contul de capital și cel financiar;

conturile relațiilor economice externe (restul lumii), contul operațiunilor curente, contul de capital și cel financiar.

Implementarea S.C.N. în practica evidenței și administrării economiei naționale va înlesni soluționarea problemei privind furnizarea datelor necesare în structurile O.N.U. și alte organizații internaționale în conformitate cu cerințele și standardele respective.

Organizarea procesului de elaborare a bilanțelor interramurale conform schemei sistemului conturilor naționale (B.I.R. S.C.N.)

Una din principalele direcții ale restructurării statisticii oficiale este optimizarea calculelor macroeconomice de bilanță în conformitate cu standardele internaționale și sistemul conturilor naționale. Un loc deosebit în S.C.N. îl ocupă bilanțele interramurale, fapt condiționat de posibilitățile largi oferite de ele pentru analiza structurii economiei, a principalelor proporții valorice și naturale, a rezultatelor modificării sistemului de prețuri, cât și pentru realizarea comparabilității internaționale, efectuarea calculelor macroeconomice de pronostic, estimarea consecințelor deciziilor administrative propuse.

Bilanțele interramurale sînt elaborate în baza generalizării și integrării rapoartelor statistice, contabile și bancare, revizuirea cărora trebuie să anticipeze elaborarea bilanțelor sus-menționate.

Pentru întocmirea bilanțelor interramurale conform schemei S.C.N., care să reflecte procesele de formare, distribuire și utilizare a resurselor și veniturilor în cadrul tuturor tipurilor de activitate, se preconizează desfășurarea cercetărilor științifice vizînd asigurarea informațională și metodologică, investigații ce vor lua în considerare modificarea bazelor metodologice și organizaționale ale statisticii oficiale în conformitate cu uzanțele statistice internaționale. Se impune soluționarea unui șir de probleme metodologice atît pentru determinarea structurii, conținutului și metodelor de calculare a informației, neincluse anterior în bilanțe, cât și pentru trecerea la observările prin sondaj a cheltuielilor și rezultatelor activității economice și financiare. Pentru a obține date comparabile cu anii precedenți și asigurarea succesivității seriilor dinamice, se prevede coordonarea reciprocă a sistemului de bilanțe interramurale, elaborare în conformitate cu metodologia B.E.N. și S.C.N.

Tranziția la sistemul bilanțelor interramurale conform S.C.N. se preconizează să fie realizată în două etape.

În prima etapă, începînd cu anul 1994, se va preciza structura, metodele de calcul și formele de obținere a informației privind activitatea economică, veniturile și cheltuielile ramurilor și sectoarelor economiei naționale, acordîndu-se o atenție deosebită celor nereflectate anterior în B.I.R., elaborate după metodologia B.E.N.

În cadrul etapei a doua se va elabora în mod coerent și detaliat sistemul bilanțelor legăturilor interramurale pentru 1995, orientat spre necesitățile beneficiarilor din țară și ale organizațiilor internaționale.

Restructurarea bazelor organizaționale ale statisticii oficiale și dotarea acestora cu mijloace tehnice moderne va impune crearea programaturii pentru calcularea unui sistem corelat de bilanțe ale legăturilor interramurale în conformitate cu metodologia B.E.N. și S.C.N.

Organizarea lucrărilor pentru compararea economică internațională a P.I.B.

Elaborarea Programului Internațional de Comparare (P.I.C.) al O.N.U. are drept scop:

evaluarea nivelului de dezvoltare economică generală a țărilor;

determinarea parității reale a puterii de cumpărare a valutelor;

cumpărarea eficienței economiilor naționale;

relevarea potențialului economic și militar;

studiul posibilităților financiare ale țărilor (contribuții la bugetele organizațiilor internaționale etc.);

analiza conjuncturii piețelor (capacitatea piețelor, puterea de cumpărare a valutelor în comparație

cu cursul valutar oficial);

studierea procesului de integrare economică internațională;
crearea teoriilor economice (a modelelor de dezvoltare etc.).

Rezultatele investigațiilor efectuate conform P.I.C. al O.N.U. sînt utilizate și de Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional în activitatea lor analitică.

Actualmente Republica Moldova este inclusă în grupul al doilea european al Programului Internațional de Comparare din care fac parte Austria, Ungaria, Polonia, Rusia, Belarus, România și alte țări.

În prezent au loc consultații cu specialiști din Austria și România, privind executarea de către Republica Moldova a lucrărilor în temeiul datelor anului 1993 (faza VI a P.I.C. al O.N.U.). Austria este țară desemnată să acorde asistența de bază celui de – al doilea grup de țări europene. S-a convenit ca pentru perioada în cauză compararea indicatorilor Moldovei cu ai Austriei să se realizeze prin intermediul României.

În anii 1994 – 1995 se vor organiza lucrări în vederea efectuării comparațiilor conform Nomenclatorului grupărilor de bunuri, acceptat în practica internațională, cu ajutorul Comisiei Naționale pentru Statistică din România, lucrări coordonate de Organizația de Cooperare și Dezvoltare Economică (O.C.D.E.).

IV. PERFECȚIONAREA SISTEMULUI DE ASIGURARE INFORMAȚIONALĂ

Aducerea statisticii financiare, bugetare și bancare în conformitate cu standardele internaționale

În noile condiții, fără revizuirea radicală a informației statistice și fără aducerea ei în corespundere cu cerințele internaționale, este imposibil să se estimeze exact în ce grad influențează reglementar politica financiară și creditară a statului proporțiile de bază ale dezvoltării economice.

Programul de Stat prevede constituirea indicatorilor statisticii monetare și financiare conform criteriilor de influență asupra cererii și ofertei de piață, clasificării operațiunilor de active și pasive și instrumentelor financiare după criteriile de lichiditate; includerea indicatorilor în dependență de structură în sistemul descrierii integrate a procesului de producere, distribuie și redistribuire a valorii produsului intern brut. Noul sistem de indicatori va permite aprecierea influenței elementelor componente ale masei monetare, a politicii dobînzilor promovate de Banca Națională a Moldovei, a sistemului de normative economice regulatorii stabilite de aceasta pentru băncile comerciale, a datoriei interne și externe și a balanței republicane de plăți asupra proporțiilor macroeconomice.

Realizarea măsurilor Programului de Stat va da posibilitate Băncii Naționale a Moldovei să efectueze comparării internaționale, să estimeze și să modifice gradul de lichiditate la nivel internațional a operațiunilor sistemului bancar, să influențeze activ conjunctura economică internă a țării, să pregătească sistematic rapoarte analitice vizînd influența politicii sale creditare asupra politicii economice a republicii.

Sistemul de indicatori ai statisticii monetare, fiind compatibil cu clasificările aplicate în practica internațională, va asigura deplin cu informația operativă necesară procesul de adoptare a hotărîrilor de către structurile puterii executive și legislative, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor și va facilita organizarea sistemului integral de evidență a executării bugetului și crearea condițiilor pentru regularizarea și evidența veniturilor și cheltuielilor pe capitole și articole, conform clasificății bugetare la diverse niveluri. Pe lîngă aceasta, extinderea structurii indicatorilor statisticii financiare, bugetare și bancare și întocmirea balanței de plăți va simplifica formarea celui mai dificil cont din sistemul conturilor naționale – contul financiar.

Organizarea lucrărilor de întocmire a balanței de plăți

Balanța de plăți externe este un cont macroeconomic național ce generalizează în mod sistematizat tranzacțiile economice externe ale Republicii Moldova. Fără balanța de plăți externe este imposibilă formarea sistemului de conturi naționale și corelarea indicatorilor dezvoltării economice

interne cu procesele activității economice externe. Indicatorii balanței de plăți externe sînt incluși în calitate de informație solicitată de multe organizații internaționale.

Constituirea balanței de plăți este o problemă dificilă care prevede coordonarea acțiunilor departamentelor economice republicane și revizuirea sistemului de colectare și prelucrare a informației, fapt care necesită un timp mai îndelungat.

Programul de Stat prevede în cadrul primei etape întocmirea în anul 1994 a balanței de plăți în baza evaluărilor experților și a datelor calculate. Pe viitor, metodologia alcătuirii balanței de plăți externe se va întemeia tot mai mult pe utilizarea informației primare.

Perfecționarea statisticii prețurilor

Statistica prețurilor este un element important în asigurarea informațională a cercetărilor economice în domeniul economiei de piață, constituind, în fond, baza formării deflatorilor prețurilor, necesari pentru calcularea indicatorilor produsului național brut, evaluarea și prognozarea ritmului inflației, a volumului emisiei monetare etc.

Programul prevede măsuri concrete de dezvoltare și perfecționare a metodologiei calculării nivelului și indicilor prețurilor la toate tipurile de mărfuri și servicii într-un șir de ramuri și sectoare ale economiei naționale.

În prezent calcularea indicilor prețurilor de consum se efectuează în baza înregistrării lunare a prețurilor la toate tipurile de mărfuri și servicii reprezentative în 742 unități de toate tipurile de comerț și prestări-servicii din 14 orașe și centre raionale ale republicii.

Indicele prețurilor de consum al populației este un instrument ce caracterizează modificările acestora și generalizează o estimare a evoluției de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și a tarifelor serviciilor utilizate, incluse în cheltuielile de consum ale unei familii medii pentru satisfacerea necesităților de trai.

Perfecționarea continuă a metodologiei în vigoare, corelată cu cea internațională, va da posibilitate de a ține cont de evoluția modificărilor prețurilor la toate mărfurile și serviciile, inclusiv la cele recent apărute pe piață, și de a exclude influența modificărilor structurale și a celor de sezon, fapt ce va asigura constituirea justă a sistemului de indici ai prețurilor.

Realizarea Programului de comparabilitate europeană – 1993 impune un imens volum de lucru vizînd sistematizarea descrierii mărfurilor reprezentative prin analogie cu România și Austria, organizarea înregistrării prețurilor la ele și întocmirea rapoartelor de prețuri.

În acest context, se preconizează asigurarea corespunderii metodologiei de calcul a dinamicii prețurilor cu indicatorii elaborați de O.N.U. și Fondul Monetar Internațional. Aceasta va permite evidența evoluției modificării de facto a prețurilor la toate mărfurile și serviciile, inclusiv la cele recent apărute pe piață.

Corelarea statisticii populației și muncii cu normele internaționale

Pentru a face informația privind dezvoltarea proceselor demografice compatibilă cu normele statistice internaționale, Programul de Stat prevede trecerea treptată la evidența indicatorilor mortalității infantile și ai cauzelor deceselor recomandată de Organizația Internațională a Ocrotirii Sănătății și la evidența migrației interstatale conform recomandărilor internaționale.

În rezultatul transformărilor economice se va constitui piața muncii. Pentru analiza și prognozarea situației care se creează pe această piață, estimarea influenței ei asupra tendințelor și proporțiilor creșterii economice, cît și pentru elaborarea măsurilor politicii sociale, este necesară o informație calitativ nouă care ar caracteriza nivelul și dinamica utilizării brațelor de muncă, a șomajului, remunerării muncii, costului forței de muncă.

Pentru asigurarea conformității indicatorilor elaborați cu normele statistice internaționale, uzitate în țările cu economie de piață și recomandate de rezoluțiile și Convenția O.I.M. prin statistica muncii, elaborarea metodologiilor și a clasificărilor respective se face în baza documentelor metodologice ale O.I.M., ținîndu-se cont de experiența aplicării lor de către serviciile statistice ale Organizației de Cooperare și Dezvoltare Economică, de către Eurostat și unitățile statistice naționale ale Germaniei,

Franței, Austriei și României.

În Programul de Stat sînt prevăzute măsuri pentru trecerea la înregistrarea gospodăriilor casnice (menajelor) în cadrul recensămîntului populației, ceea ce asigură necesitățile sistemului conturilor naționale.

Trecerea Republicii Moldova la normele internaționale ale statisticii muncii va facilita soluționarea problemei furnizării datelor statistice în Organizația Internațională a Muncii și în alte structuri internaționale, precum și accesul la informația privind piața muncii, veniturile și salariile, necesare pentru formarea politicii economico-sociale.

Optimizarea statisticii comerțului exterior potrivit cerințelor internaționale

Statistica comerțului exterior trebuie să reflecte în mod corespunzător extinderea pătrunderii economiei Republicii Moldova în sfera circulației internaționale a mărfurilor.

Programul de Stat preconizează crearea sistemului de indicatori care să reflecte indicii prețurilor medii și volumului fizic al exportului-importului, corelația prețurilor externe și interne ale producției exportate și importate, organizarea statisticii vamale.

Aducerea normelor metodologice ale statisticii vamale a comerțului exterior în concordanță cu materialele aplicate de statele Comunității Europene și de Eurostat va asigura compatibilitatea și comparabilitatea indicatorilor comerțului exterior al Moldovei cu indicatorii partenerilor externi.

Organizarea statisticii vamale se va înfăptui pe baza acțiunilor coordonate ale Departamentului Statisticii și Departamentului Controlului Vamal cu scopul de a asigura prelucrarea calitativă, autenticitatea datelor și folosirea maximă a informației.

Elaborarea și implementarea Sistemului Unic de Nomenclatoare Unitare

Utilizarea în sfera statisticii și administrației de stat a Sistemului Unic de Nomenclatoare Unitare ale informației tehnico-economice și sociale (S.U.N.U.) asigură comparabilitatea, compatibilitatea și autenticitatea datelor.

Cu ajutorul acestor clasificatoare se studiază structura economiei naționale, ce se formează în procesul reformei economice radicale, și se caracterizează nivelul de dezvoltare a forțelor de producție și gradul diviziunii sociale a muncii.

Întru corelarea S.U.N.U. cu standardele internaționale și adaptarea acestuia la condițiile economiei de piață se prevede revizuirea unui șir din actualele clasificatoare și elaborarea clasificatoarelor economice noi.

Pentru funcționarea și dezvoltarea S.U.N.U. se creează baze metodologice și organizatorice care determină modul de elaborare, implementare și ținere la zi a clasificatoarelor. Totodată, reactualizarea clasificatoarelor în cauză se va da în sarcina ministerelor și departamentelor respective, iar infomedierea automatizată a clasificatoarelor se va efectua pe baza rețelei informative de calcul a Departamentului Statisticii.

La etapa inițială (aa.1994 – 1995) se prevede revizuirea clasificatorului ramurilor economiei naționale în scopul armonizării lui cu standardele clasificării internaționale a activităților economice, elaborarea clasificatorului organelor administrative și economice de stat, în care se va ține neapărat cont de structurile organizatorice noi ale republicii, revizuirea clasificatorului întreprinderilor și organizațiilor cu extinderea listei caracteristicilor de clasificare (tipul de proprietate, forma de organizare juridică etc. conform legislației Republicii Moldova).

La etapa a doua (aa.1996 – 1997) se preconizează elaborarea în baza clasificărilor internaționale respective a următoarelor clasificatoare: clasificatorul ocupațiilor, clasificatorul documentației administrative, al profesiilor conform studiilor, clasificatoarelor producției industriale și agricole.

Coordonarea lucrărilor de creare și ținere automatizată la zi a nomenclatoarelor unitare, asigurarea metodologică și normativă, precum și păstrarea lor se va efectua sub egida Ministerului Comunicațiilor și Informaticii.

Întocmirea Registrului Național de Unități Statistice (RENUS)

Registrul Național de Unități Statistice (RĒNUS) este registrul complex automatizat care fixează toți subiecții economici de pe teritoriul Republicii Moldova.

Scopul întocmirii și ținării RĒNUS este asigurarea unor suporturi temeinice pentru organizarea observărilor statistice în baza evidenței unice de stat a agenților economici în vederea implementării metodelor noi de prelucrare a datelor statistice conform standardelor internaționale.

Obiectele evidenței și observării RĒNUS sînt: organe ale administrației de stat și economice, instituții bancare, organizații bugetare, agenți de asigurare, întreprinderi și organizații agricole, întreprinderi cu investiții străine, asociații publice, organizații de cult, precum și alte unități economice, indiferent de tipul proprietății și subordonarea lor.

Înregistrarea de stat a subiectului este condiția indispensabilă pentru includerea în RĒNUS. Întocmirea RĒNUS se realizează de către organele de statistică în colaborare cu organele ce efectuează înregistrarea de stat și organele administrației de stat, care vor utiliza în mod obligatoriu coduri unice de clasificare.

Implementarea RĒNUS va asigura:

comparabilitatea indicatorilor sociali și economici;

observarea integrală a unui șir de indicatori statistici ai tuturor obiectelor înregistrate în teritoriul Republicii Moldova;

efectuarea observărilor statistice selective asupra unui anumit șir de indicatori;

elaborarea informației necesare pentru analiza situației social-economice în Republica Moldova;

interacțiunea cu registrele (listele) altor departamente și reactualizarea RĒNUS;

accesibilitatea informației RĒNUS pentru organele statistice și alți beneficiari;

menținerea continuității seriilor temporare la schimbarea diviziunii teritoriale, apartenenței ramurale, tipului de proprietate ale obiectelor RĒNUS, supuse observării;

efectuarea schimbului informativ cu registrele internaționale ale Eurostat-ului, O.N.U. și C.S.I.

Etapa inițială a întocmirii RĒNUS presupune atât elaborarea și aprobarea Regulamentului Registrului Național de Unități Statistice care va constitui baza juridică a acestuia, a indicatorilor, metodelor de calcul, documentelor instructive și metodologice, cît și proiectarea fluxului informațional.

Etapa secundă presupune elaborarea și asigurarea informațională și a programurii pentru fiecare problemă desemnată, conform categoriei de obiecte ale RĒNUS.

În cadrul etapei a treia se va realiza corelarea pe probleme a surselor informaționale într-un sistem unic tehnologic informativ de funcționare a RĒNUS și organizarea utilizării acestuia.

V. CREAREA SISTEMULUI DE STAT DE CATALOGARE A PRODUCȚIEI

Sistemul de Stat de Catalogare a producției (S.S.C.) se creează în scopul:

automatizării evidenței nomenclurii producției, fabricate în republică;

asigurării organelor administrației de stat cu informație analitică și date statistice vizînd producția fabricată și caracteristicile ei;

asigurării întreprinderilor și altor consumatori cu informație veridică despre producători și principalele caracteristici ale producției.

Crearea S.S.C. va permite:

estimarea competitivității producției în curs de elaborare și a celei produse și determinarea eventualelor piețe de desfacere;

controlul asupra executării cerințelor obligatorii ale standardelor vizînd securitatea muncii și protecția mediului ambiant;

promovarea unei politici tehnice fundamentale în domeniul asigurării tehnico-normative a procesului de elaborare, producere și consum (de exploatare) a producției;

cooperarea pe verticală a întreprinderilor furnizoare de articole de completare și materiale necesare pentru producția finită.

Crearea Sistemului de Stat de catalogare se va realiza ținîndu-se cont de metodologia O.N.U. și a Eurostat-ului în domeniul catalogării, utilizată în țările Europei Occidentale.

Pentru consolidarea politicii tehnice a Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică și Departamentului Statisticii se prevede elaborarea modului de interacțiune informațională a Sistemului de Stat de catalogare cu Registrul Național de Unități Statistice și coordonarea formularelor și a structurii documentelor de intrare și ieșire ale acestui sistem.

Pe viitor se prevede utilizarea sistemului nominalizat și pentru catalogarea producției destinată apărării, conform comenzii Ministerului Apărării.

VI. IMPLEMENTAREA SISTEMULUI CODULUI DE HAȘURĂ

Utilizarea codurilor de hașură de identificare automată în practica mondială asigură eficiența folosirii tehnicii de calcul la prelucrarea datelor în comerț, activitatea bancară, ocrotirea sănătății, transport și în alte ramuri. Codurile de hașură (C.H.) se aplică în mod obligatoriu pe toate mărfurile livrate.

Scopul Programului de Stat este asigurarea utilizării complexe a codificării prin hașură la toate nivelurile structurii economiei naționale a republicii – de stat, ramural, regional și la nivel de întreprindere (organizație).

La elaborarea sistemului de codificare prin hașură se va ține cont de practica asigurării metodologice și informaționale în utilizarea codurilor de hașură, realizată de Institutul de Cercetări Științifice și Proiectări tehnologice în Industria Alimentară a Ministerului Agriculturii și Alimentației, precum și de experiența mondială și națională în utilizarea C.U. la un șir de întreprinderi republicane.

În acest context se prevede procurarea și utilizarea mijloacelor tehnice respective: a dispozitivelor de citire, utilajului de elaborare a filmelor-master pentru transpunerea C.H. pe etichete, utilajului pentru verificare calității imprimării C.H. și a utilajului de imprimare a C.H. pe etichete.

VII. ETAPELE ȘI CONDIȚIILE DE REALIZARE A PROGRAMULUI DE STAT

Etapale de realizare a Programului de Stat

Programul de Stat prevede restructurarea contabilității și statisticii la toate nivelurile de organizare a acestora, luându-se în considerare funcțiile organelor în cauză.

Orientarea multilaterală a Programului de Stat, caracterul inedit și complex al sarcinilor preconizate spre soluționare condiționează realizarea lui pe etape. Pentru început se recomandă derularea lucrărilor pregătitoare și de investigație. Se va preciza componența și și se va studia metodologia de calcul a indicatorilor care anterior nu erau utilizați în activitatea organelor economice, se va corela cu practica mondială metodele de calculare a indicatorilor în vigoare, se vor însuși metodele de elaborare a conturilor naționale, se vor definitiva cerințele asigurării informaționale, se vor revizui evidența bancară și statistică financiară, se vor elabora planul conturilor pentru evidența contabilă a activității economice a întreprinderilor și instrucțiunea pentru utilizarea acestui plan în cadrul sistemului de conturi naționale.

Se vor soluționa problemele legale de onorarea angajamentelor Departamentului Statisticii și Băncii Naționale a Moldovei privind furnizarea informației statistice, solicitată de organismele internaționale, și cu precădere a celei vizînd situația financiară a statului, balanța de plăți, venitul național calculat conform metodologiei O.N.U., care vor servi drept bază pentru determinarea contribuției Republicii Moldova în organismele internaționale. Concomitent se vor deduce în prealabil indicatorii statisticii monetare și financiare și se va face calculul balanței de plăți a Republicii Moldova.

Se va efectua, de asemenea, expertiza internațională solicitată, se va releva cererea în ceea ce privește programatura necesară, se vor revizui clasificatoarele și se va întocmi Registrul Național de Unități Statistice. În acest context, se vor elabora soluțiile de proiect pentru crearea sistemului de catalogare. Se va organiza instruirea specialiștilor și profesorilor, revizuirea programelor de studii ale instituțiilor de învățămînt superior și mediu, pregătirea economiștilor, statisticienilor, contabililor; se va forma planul și programele de reciclare a contabililor și statisticienilor.

În anul 1994 se prevede încheierea lucrărilor de formare a sistemului de indicatori sociali și economici, soluționarea problemelor de delimitare a funcțiilor statisticii oficiale și departamentale, pregătirea datelor statistice ce urmează să fie transmise spre publicare edițiilor oficiale ale organismelor

internaționale.

În anii 1995 – 1997, după expertizarea internațională a sistemului de indicatori elaborați, se va realiza implementarea lui în diverse ramuri și domenii de activitate; calculele experimentale la macronivel vor fi înlocuite cu prelucrarea informației primare; se va calcula, conform schemei S.C.N., balanța desfășurată interramurală de dare de seamă care va generaliza indicatorii principali ai dezvoltării economiei naționale în baza prelucrării informației statistice din toate domeniile de activitate.

Colaborarea internațională în cadrul realizării Programului de Stat

Departamentul Statisticii este autorizat să conducă întreaga activitate statistică, atribuindu-i-se funcții de dirijare în sistematizarea, publicarea și prezentarea informației statistice în conformitate cu angajamentele Moldovei față de țările comunității internaționale.

În virtutea faptului că Moldova, este membru al O.N.U., al Băncii Mondiale, F.M.I., C.S.C.E. etc., Departamentul Statisticii, în comun cu alte ministere, departamente și instituții economice centrale, va asigura:

- participarea la runda comparabilității europene a anului 1993 cu Austria prin intermediul României;
- participarea la lucrările sesiunilor de rînd ale organelor statistice ale sistemului O.N.U. și Eurostat-ului, în cadrul proiectelor realizate de aceste organe;

- furnizarea de date statistice în problemele de interes pentru organele statistice ale sistemului O.N.U.; participarea la consfăturile grupurilor de lucru, grupurilor de experți și la seminarele din cadrul proiectelor, desfășurate de organele statistice ale sistemului O.N.U. și Eurostat-ului.

Principalele scopuri ale colaborării internaționale în acest domeniu sînt:

- obținerea ajutorului tehnic acordat de organele internaționale ale sistemului O.N.U. și ale Eurostat-ului, care elaborează normele și standardele statistice internaționale, și formarea cadrelor necesare pentru implementarea Programului de Stat, inclusiv stagiarea peste hotare a specialiștilor;

- efectuarea expertizei internaționale a Programului de Stat;

- efectuarea schimbului de experiență în domeniul metodologiei și practicii statistice cu serviciile statistice naționale ale țărilor dezvoltate.

Programul de Stat prevede lărgirea domeniilor de colaborare cu Comisia Națională de Statistică a României, care are o anumită practică în problemele trecerii statisticii la standardele internaționale, precum și menținerea relațiilor de colaborare cu serviciile naționale statistice ale C.S.I. și cu Comitetul pentru Statistică al C.S.I., relații derulate în cadrul Convenției Statelor Independente.

Asigurarea financiară a Programului de Stat

Trecerea Republicii Moldova la sistemul de contabilitate și statistică, utilizat în practica internațională, constituie un obiectiv de mare importanță care cuprinde asigurarea științifico-metodologică și informațională a acțiunilor prevăzute în Programul de Stat, dotarea executanților acestora cu mijloacele tehnice necesare, instituirea și reciclarea cadrelor din domeniul evidenței contabile și statisticii, organizarea colaborării internaționale. Realizarea acestui obiectiv va necesita în anii 1994 – 1997, conform calculelor prevenite, circa 7743 mii lei.

Cheltuielile sus-menționate se repartizează conform direcțiilor de realizare a Programului de Stat, astfel:

- pentru reformarea statisticii – 907 mii lei;

- pentru reorganizarea contabilității – 6356 mii lei;

- pentru dotarea tehnică, asigurarea metodologică și informațională a codificării prin hașură și aplicarea ei în economia națională – 269 mii lei.

Asistența tehnică a lucrărilor Programului de Stat, se va efectua în baza mijloacelor moderne de păstrare, transmitere și prelucrare analitică a datelor, precum și de asigurare a accesului la aceste date.

În condițiile deficitului de resurse materiale și financiare și de specialiști valoroși în domeniu, care nu pot fi pregătiți într-un răstimp scurt cu forțe proprii, asigurarea suporturilor științifice și expertiza multor lucrări din cadrul Programului de Stat, precum și realizarea acestuia în termene optime pot fi îndeplinite numai printr-o asistență susținută internațională. În Programul de Stat sînt prevăzute măsuri pentru

stabilirea relațiilor de afaceri cu Eurostat-ul și Comisia de Statistică a O.N.U., cu Fondul Monetar Internațional, Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, O.C.D.E., cu organismele internaționale, care determină standardele și reperatele pentru unele domenii statistice, cele de studiere a experienței țărilor cu o economie de piață dezvoltată ale căror sisteme de evidență contabilă și statistică sînt supuse aceluiași schimbări (România, Ungaria, Polonia, Germania, Cehia, Slovacia). Cheltuielile pentru realizarea măsurilor vizînd pregătirea specialiștilor din Moldova, efectuarea consultațiilor și expertizelor cu antrenarea specialiștilor străini, obținerea materialelor metodice și informative vor fi suportate din mijloacele, acordate în cadrul ajutorului tehnic și financiar de către organismele internaționale de statistică, implicate în colaborarea internațională pe linia Programului TACIS.

Structurile responsabile de executarea Programului de Stat

Responsabile pentru realizarea măsurilor prevăzute în Programul de Stat sînt următoarele ministere, departamente și organizații științifice ale Republicii Moldova:

Departamentul Statisticii,
Ministerul Economiei,
Ministerul Finanțelor,
Banca Națională a Moldovei,
Ministerul Agriculturii și Alimentației,
Ministerul Justiției,
Ministerul Industriei,
Departamentul Arhitecturii și Construcțiilor,
Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor,
Ministerul Comunicațiilor și Informaticii,
Departamentul Comerțului,
Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei,
Ministerul Sănătății,
Ministerul Învățămîntului,
Departamentul Controlului Vamal,
Departamentul Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică,
Academia de Studii Economice.

Ministerele și Departamentele vizate vor elabora planuri organizaționale detaliate de realizare a măsurilor prevăzute în Programul de Stat, în care vor specifica termenele și executanții concreți.

Controlul etapelor de realizare a sarcinilor Programului de Stat va fi efectuat de Consiliul de Coordonare a Reformei Economice pe lîngă Guvernul Republicii Moldova. Acest consiliul va supune sistematic dezbaterilor sale informația executanților vizînd etapele de îndeplinire a Programului de Stat și va prezenta anual Guvernului Republicii Moldova o sinteză informativă generalizatoare în această problemă. Consiliul de Coordonare a Reformei Economice poate introduce corective în Programul de Stat luînd în considerare circumstanțele concrete ale reformelor derulate în republică.

Anexă
la Programul de Stat de trecere
a Republicii Moldova la sistemul
mondial de contabilitate și statistică

MĂSURILE DE REALIZARE a Programului de Stat de trecere a Republicii Moldova la sistemul mondial de contabilitate și statistică

*[Termenele de executare a măsurilor prevăzute în punctele 16, 21, 24, 45, 48, 54, 86, 101 și 110]
[se prelunghează pînă la 31 decembrie 1998 prin [Hot. Guv. nr.984 din 22.10.97](#), în vigoare 27.11.1997]*

Notă: Ministerul Finanțelor va asigura finanțarea în anul 1998 a măsurilor modificate în conformitate cu Legea bugetului de stat pe anul 1998. (Extras din Hot. Guv. [nr.984 din 22.10.97](#))

Nr. d/o	Acțiunile preconizate	Termenele de executare	Cheltuieli de executare	Responsabili de executare
1	2	3	4	5
I. DEZVOLTAREA PRINCIPILOR GENERALE METODOLOGICE ȘI ORGANIZAȚIONALE ALE STATISTICII OFICIALE				
1.	Elaborarea sistemului de indicatori statistici luându-se în considerare cerințele economiei de piață și ale standardelor internaționale	anual	una mie lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Învățământului, alte ministere și departamente
2.	Elaborarea principiilor metodologice de bază ale investigațiilor selective, întocmirea planului de organizare a recensământurilor, a evidențelor unice, perfecționarea programului de cercetare a bugetelor gospodăriilor casnice	1994-1995	una mie lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Academia de Științe
3.	Perfecționarea sistemului de indicatori și elaborarea tipizatelor unificate interdepartamentale ale evidenței primare în conformitate cu cerințele standardelor evidenței primare, coordonarea și aprobarea lor de către Departamentul Statisticii	1994-1995	22 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice a Moldovei, instituțiile specializate antrenate prin contract
4.	Perfecționarea sistemului de indicatori și elaborarea tipizatelor evidenței primare specializate pe ramuri, în conformitate cu cerințele standardelor evidenței primare, coordonarea și aprobarea lor de către Departamentul Statisticii	1994-1996	120 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, ministerele, departamentele de resort, Academia de Studii Economice a Moldovei, Consiliul consultativ republican pentru contabilitate în economia națională, Centrul Național de Terminologie pe lângă Ministerul Învățământului S.R.L. "Bilanț"
5.	Perfecționarea sistemului de indicatori și elaborarea tipizatelor evidenței primare ramurale specializate pentru instituțiile bugetare în conformitate cu cerințele standardelor evidenței primare, coordonarea lor cu Departamentul Statisticii și aprobarea de către Ministerul Finanțelor	1994-1995	8 mii lei	Ministerul Finanțelor, Departamentul Statisticii, ministerele, departamentele de resort, Academia de Studii Economice a Moldovei, Colegiul Consultativ republican pentru evidența bugetară, Centrul Național de Terminologie pe lângă Ministerul Învățământului
6.	Elaborarea principiilor de bază de întocmire, folosire și funcționare a documentelor, pregătirea și publicarea albumelor cu tipizatele evidenței primare și a instrucțiunilor metodice vizînd întocmirea și completarea lor	1994-1995	100 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, ministerele și departamentele de resort, colegiile consultative republicane pentru evidența contabilă, S.R.L. "Bilanț" și "Contabil-service", editura "Statistica"

7.	Editarea publicațiilor statistice și prezentarea informației în organisme internaționale conform acordurilor și convențiilor semnate	anual	---	Departamentul Statisticii, ministerele și departamentele de resort
8.	Asigurarea analizei complexe multilaterale a proceselor economice și sociale din republică prin metoda de prognozare a eventualelor eșecuri și disproporții în economia națională	permanent	---	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
9.	Actualizarea conținutului și îmbunătățirea prezentării grafice a anuarului statistic	permanent	---	Departamentul Statisticii și editura "Statistica"
10.	Editarea și difuzarea trimestrială a "Buletinului statistic de informare publică"	permanent	4 mii	Departamentul Statisticii, Ministerul Comunicațiilor și Informaticii
11.	Determinarea principiilor esențiale de funcționare a sistemelor unificate de documente, revizuirea și organizarea ținătorilor la zi	1994-1995	4 mii lei	Departamentul Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică, Ministerul Industriei, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Transportului, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Departamentul Statisticii, Departamentul Arhitecturii și Construcțiilor, Departamentul Comerțului, Ministerul Comunicațiilor și Informaticii, Banca Națională a Moldovei
12.	Perfecționarea tehnologiei de colectare și prelucrare a datelor statistice, crearea bazei tehnico-materiale a organelor statistice, elaborarea noilor complexe electronice de prelucrare a informației și modernizarea celor în funcțiune în corespundere cu schimbarea componenței și metodologiei de calcul a indicatorilor statistici	1994-1995	20 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Comunicațiilor și Informaticii

II. DEZVOLTAREA CONTABILITĂȚII ȘI A CONTROLULUI FINANCIAR

a) Principiile metodologice generale de organizare și dezvoltare a evidenței contabile

13.	Elaborarea proiectului de lege "Cu privire la contabilitate"	1994	2 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice, Instituțiile specializate antrenate prin contract
14.	Elaborarea proiectului de lege "Cu privire la auditing"	1994	3 mii lei	Ministerul Finanțelor, Camera de Auditing pe lângă Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice, instituțiile specializate antrenate prin contract
15.	Elaborarea proiectului regulamentului cu privire la contabilitate și dările de seamă	1994	4 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice, instituțiile specializate antrenate prin contract
16.	Elaborarea proiectului regulamentului privind aplicarea legii contabilității	1995	10 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice, instituțiile specializate încadrate prin contract
17.	Elaborarea proiectului regulamentului	1994	---	Ministerul Finanțelor

	despre Colegiul metodologic republican pentru contabilitate			
18.	Aprobarea în modul stabilit a componenței colegiilor metodologice republicane pentru contabilitate și pentru buget pe lângă Ministerul Finanțelor	1994	---	Ministerul Finanțelor
19.	Fondarea Asociației contabililor Republicii Moldova	1994	---	Ministerul Finanțelor, ministerele, departamentele de resort și organizațiile publice
20.	Fondarea revistei "Contabilitate și finanțe"	1995	30 mii lei	Ministerul Finanțelor, Asociația contabililor, S.R.L. "Bilanț" și "Contabil-service"
21.	Elaborarea regulamentului cu privire la circulația documentelor contabile, corelat cu practica mondială și cerințele standardelor mondiale de contabilizare	1995	6 mii lei	Ministerul Finanțelor
b) Optimizarea contabilității în economia națională și instituțiile bugetare				
22.	Elaborarea instrucțiunii pentru aplicarea planului conturilor de evidență contabilă a activității financiar-economice a întreprinderilor în conformitate cu recomandările Comisiei O.N.U. și Centrului pentru Corporațiile Transnaționale	1995	---	Ministerul Finanțelor
23.	Elaborarea și aprobarea indicațiilor metodice ramurale privind calculul costurilor producției (lucrărilor, serviciilor)	1994	---	Ministerele, departamentele, asociațiile și concernele, alte organe de conducere, desemnate de Guvern conform hotărârii nr.340 din 2 iunie 1993
24.	Elaborarea instrucțiunilor și standardelor speciale pentru contabilitate și a dărilor de seamă financiare în conformitate cu planul conturilor de evidență contabilă a activității întreprinderilor, cu practica mondială și cerințele standardelor mondiale de evidență:	1994-1997	125 mii lei	Ministerul Finanțelor
	standard privind ținerea evidenței cu aplicarea formei unice de contabilizare prin registrul-jurnal	1995	20 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice, instituțiile specializate încadrate prin contract
	standard privind inventarierea mijloacelor fixe, valorilor în marfă și materiale, a mijloacelor bănești și decontărilor	1994	10 mii lei	Ministerul Finanțelor
	instrucțiuni privind evidența contabilă în societățile pe acțiuni	1994	12 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice, instituțiile specializate încadrate prin contract
	standard privind contabilitatea mijloacelor fixe	1995	12 mii lei	Ministerul Finanțelor
	standard privind contabilitatea obiectelor de mică valoare și scurtă durată	1995	8 mii lei	Ministerul Finanțelor
	standard privind contabilitatea valorilor materiale	1995	15 mii lei	Ministerul Finanțelor
	standard privind evidența ambalajului	1996	7 mii lei	Ministerul Finanțelor

	instrucțiunea privind reevaluarea valorilor în marfă și materialele în legătură cu modificarea prețurilor și tarifelor, compensarea reducerii prețurilor și repartizarea diferenței de evaluare (majorării)	1996	5 mii lei	Ministerul Finanțelor
	standard privind evidența muncii și salariului în industrie și construcții	1995	12 mii lei	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Finanțelor, Departamentul Statisticii
	standard privind contabilitatea simplificată a gospodăriilor țărănești și modul de întocmire a declarațiilor de venituri	1995	12 mii lei	Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Alimentației
	standard privind contabilitatea simplificată și modul de întocmire a declarațiilor în întreprinderile individuale cu mai puțin de 3 angajați	1994-1995	12 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice
25.	Elaborarea sistemului automatizat de întocmire a registrelor contabile la întreprinderile care își asistă gestiunea pe calculatoare personale	1995-1997	100 mii lei	conducătorii întreprinderilor și contabilii șefi
26.	Studierea nivelului de organizare a contabilității și dărilor de seamă vizînd executarea bugetului și devizelor de cheltuieli ale instituțiilor bugetare din țările dezvoltate	1994-1995	50 mii lei	Ministerul Finanțelor
27.	Elaborarea instrucțiunilor pentru contabilizarea și dările de seamă vizînd executarea bugetelor republican și local potrivit evidenței și statisticii internaționale și cerințelor organizațiilor internaționale la prezentarea unei anumite liste de indicatori, ce caracterizează starea financiară a țării	1994-1995	10 mii lei	Ministerul Finanțelor
28.	Restructurarea și centralizarea sistemului de recepționare și sintetizare a bilanțurilor contabile și dărilor de seamă financiare	1994-1995	5500 mii lei	Ministerul Finanțelor, Departamentul Statisticii, ministerele și departamentele de resort
	pregătirea încăperilor și obiectelor de inventar ale serviciilor de recepționare și sintetizare a bilanțurilor contabile și dărilor de seamă financiare ale întreprinderilor	1994	2500 mii lei	Ministerul Finanțelor, primăria or.Chîșinău, Ministerul Agriculturii și Alimentației, primăriile orașelor și executivile raionale
	asigurarea cu personaliere și programatură de verificare și generalizare a bilanțurilor contabile și dărilor de seamă financiare, precum și cu mijloace financiare pentru procurarea acestora	1994-1995	3000 mii lei	Ministerul Finanțelor
	centralizarea statelor de contabili, instruirea de personal și încadrarea specialiștilor în serviciile centralizate ale organelor financiare	1994	---	Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Departamentul Statisticii, ministerele, departamentele și executivile raionale

c) Perfecționarea și dezvoltarea contabilității bancare

29.	Analizarea comparabilității registrelor contabile ale băncilor potrivit clasificărilor internaționale	1994-1995	---	Banca Națională a Moldovei
30.	Elaborarea proiectului planului nou al conturilor de contabilitate bancară în corespundere cu practica internațională	1994	25 mii lei	Banca Națională a Moldovei
31.	Expertiza internațională a planului nou al conturilor de contabilitate bancară	1994	10 mii lei	Banca Națională a Moldovei
32.	Elaborarea programului de implementare a planului nou al conturilor în practica contabilității bancare	1994	5 mii lei	Banca Națională a Moldovei
33.	Implementarea planului nou al conturilor în practica contabilității bancare	1995	7 mii lei	Banca Națională a Moldovei
d) Elaborarea standardelor de auditing și control financiar				
34.	Elaborarea proiectului de lege "Cu privire la serviciul de stat de control financiar și revizie"	1994	---	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice și instituțiile specializate antrenate prin contract
35.	Recomandări metodice "Privind efectuarea reviziilor activității financiar-economice a asociațiilor, întreprinderilor și organizațiilor de stat, întreprinderilor mixte și altor organizații, care gestionează proprietatea de stat"	1994-1995	20 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice și instituțiile specializate antrenate prin contract
36.	Recomandări metodice privind revizia prețului de cost al producției (lucrărilor, serviciilor)	1994	15 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice și instituțiile specializate antrenate prin contract
37.	Recomandări metodice privind efectuarea reviziilor circulației bunurilor materiale	1994	6 mii lei	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice și instituțiile specializate antrenate prin contract
38.	Recomandări metodice privind efectuarea reviziilor în instituțiile bugetare	1994	15 mii	Ministerul Finanțelor, Academia de Studii Economice și instituțiile specializate, antrenate prin contract
III. CREAREA SISTEMULUI DE CONTURI NAȚIONALE (S.C.N.)				
a) Crearea sistemului de conturi naționale (S.C.N.), ce reflectă corelația dintre ramurile și sectoarele economiei. Elaborarea bilanțelor interramurale conform schemei S.C.N.				
39.	Elaborarea principiilor generale și a metodologiei conturilor naționale în Republica Moldova (schema generală, clasificările de bază, conturi și indicatori, principiile evaluării)	1994	---	Departamentul Statisticii, Centrul de studiere a problemelor pieței
40.	Executarea calculului conturilor economiei interne (la nivel republican pe anii 1989-1990): de bunuri și servicii, de producție, de formare, repartizare și utilizare a veniturilor și celui de capital	1994	---	Departamentul Statisticii, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor

41.	Construirea conturilor economiei naționale pe ramuri și sectoare, pentru anii 1991-1992	1994	---	Departamentul Statisticii
42.	Elaborarea sistemului de asigurare cu resurse programate și matematice privind construirea și implementarea S.C.N. la nivelul economiei naționale	1994-1995	---	Departamentul Statisticii
43.	Efectuarea expertizei internaționale a metodologiei calculării conturilor economiei interioare (exceptând contul financiar)	1994	---	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei
44.	Elaborarea metodologiei și executarea trimestrială a calculelor experimentale ale P.I.B.	1995	---	Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor
45.	Elaborarea metodologiei de construire a contului financiar și executarea calculului lui experimental	1995-1996	---	Departamentul Statisticii, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Centrul de studiere a problemelor pieței
46.	Elaborarea metodologiei de construire a contului sectorului "Restul lumii" și executarea calculului experimental pe a.a.1990-1994	1994-1995	---	Departamentul Statisticii, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor Centrul de studiere a problemelor pieței
47.	Efectuarea expertizei internaționale a contului financiar și a contului sectorului "Restul lumii"	1995-1996	2 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor
48.	Elaborarea metodologiei de construire și calcul experimental al tabelelor de balanță a avuției naționale (tabelele activelor-pasivelor), precum și a metodologiei de includere a soldurilor activelor și pasivelor din operațiunile contului financiar, pentru întreaga economie națională, cât și pe sectoare	1996-1997	---	Departamentul Statisticii, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Economiei, Centrul de Studiere a problemelor pieței
49.	Introducerea modificărilor în metodologia de construire a conturilor naționale conform schimbărilor recomandate de O.N.U. și Comitetul de Statistică al C.S.I.	permanent	---	Departamentul Statisticii, Centrul de Studiere a problemelor pieței
50.	Implementarea în practica statisticii oficiale a S.C.N. (începând cu calculele pe anul 1995)	1996	---	Departamentul Statisticii
51.	Efectuarea cercetărilor științifice vizînd asigurarea informațională și metodologică a balanțelor interramurale conform schemei S.C.N.	1994-1995	2 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei, Centrul de studiere a problemelor pieței
52.	Elaborarea metodologiei de observare prin sondaj a cheltuielilor de producție pentru balanța interramurală și a instrumentariului cercetărilor în toate sferele de activitate	1995	---	Departamentul Statisticii
53.	Elaborarea asistenței informaționale și cu programatură a calculelor balanțelor interramurale (pentru elaborarea B.I.R.	1995	---	Departamentul Statisticii, Centrul de studiere a problemelor pieței

	S.C.N. pe anul 1996)			
54.	Efectuarea observărilor selective unice a cheltuielilor de producție în toate ramurile economiei naționale pentru elaborarea bilanței B.I.R. pe anul 1996	1996-1997	4 mii lei	Departamentul Statisticii, ministerele și departamentele de resort
55.	Elaborarea sistemului B.I.R. de producere și utilizare a producției (serviciilor) pe anul 1996	1997-1998	4 mii lei	Departamentul Statisticii
b) Efectuarea lucrărilor vizînd comparabilitatea economică internațională a P.I.B. și a indicatorilor agregați				
56.	Calculul P.I.B. (conform destinației finale pe anul 1993)	1994	---	Departamentul Statisticii
57.	Spargerea P.I.B. pe grupe primare de cheltuieli pe anul 1993	1994	3 mii lei	Departamentul Statisticii
58.	Prezentarea calculului cheltuielilor și serviciilor nemateriale pe anul 1993 către Comisia Națională pentru Statistică a României	1994	---	Departamentul Statisticii
59.	Totalizarea rezultatelor preliminare ale cumpărării P.I.B. al României – Republicii Moldova – Austriei	1995	---	Departamentul Statisticii
60.	Publicarea în presă a rezultatelor comparării P.I.B. pe anul 1993	1995	---	Departamentul Statisticii
IV. PERFECTIONAREA SISTEMULUI DE ASIGURARE INFORMAȚIONALĂ				
a) Aducerea statisticii financiare, bugetare și bancare în conformitate cu standardele internaționale				
61.	Determinarea sistemului de indicatori statistici ce caracterizează influența dominantă a Băncii Naționale a Moldovei asupra cererii și ofertei de piață (agregatele masei monetare, cererile de rezervă ale Băncii Naționale a Moldovei față de depozitele băncilor comerciale, ratele dobînzii Băncii Naționale a Moldovei)	1995	---	Banca Națională a Moldovei, Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei
62.	Determinarea sistemului de indicatori ai statisticii monetare și dărilor de seamă bancare, care să corespundă cu cerințele internaționale (bilanța consolidată a sistemului bancar, sinteza monetară conform metodologiei F.M.I., sinteza bancară, emisia numerarului disponibil, instrumentele financiare ale pieței monetare, cursul valutar)	1994-1995	---	Banca Națională a Moldovei, Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei
63.	Elaborarea metodologiei și realizarea calculului experimentale reieșind din informația anilor 1991-1992, a sistemului de	1994-1995	3 mii lei	Banca Națională a Moldovei, Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei

	indicatori statistici, ce caracterizează influența Băncii Naționale a Moldovei asupra cererii și ofertei de piață, a sistemului de indicatori ai statisticii monetare și bancare și calculelor datoriei de stat interne și externe			
64.	Efectuarea expertizei internaționale asupra metodologiei de calcul a indicatorilor experimentali, ce caracterizează influența Băncii Naționale a Moldovei asupra cererii și ofertei de piață, indicatorilor statisticii financiare, bugetare, bancare și asupra datoriei de stat	1994-1996	4 mii lei	Banca Națională a Moldovei, Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei
65.	Determinarea componenței dărilor de seamă financiare bancare, modului de prezentare și publicare a acestora, elaborarea indicațiilor metodologice	1994-1995	---	Banca Națională a Moldovei, Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei
66.	Implementarea în practică a statisticii oficiale, financiare, bugetare și bancare, pregătirea dărilor de seamă și publicarea indicatorilor în corespundere cu cerințele internaționale începînd cu anul 1993	1994-1995	---	Banca Națională a Moldovei, Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei
b) Organizarea lucrărilor de elaborare a balanței de plăți				
67.	Elaborarea metodologiei (instrumentariului, tipizatelor de evidență), alcătuirea balanței circulației capitalului	1994	---	Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Departamentul Statisticii
68.	Calcularea operațiunilor comerciale și necomerciale a balanței de plăți externe începînd cu rezultatele pe anul 1993	anual	---	Banca Națională a Moldovei, Ministerul Economiei
69.	Calcularea indicatorilor pentru alcătuirea rapoartelor financiare, a balanței circulației mondiale de capital	anual	---	Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei
70.	Efectuarea calculelor vizînd alcătuirea balanței de plăți externe după schema completă	anual	---	Banca Națională a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Departamentul Statisticii
c) Perfecționarea statisticii prețurilor				
Statistica prețurilor sectorului de consum				
71.	Perfecționarea metodologiei determinării eșantionului reprezentativ de culegere a prețurilor și tarifelor (localităților, punctelor de vînzare a mărfurilor și al unităților de prestare a serviciilor)	1994-1995	---	Departamentul Statisticii
<i>[Pct.72 exclus prin Hot.Guv. nr.984 din 22.10.97]</i>				
73.	Perfecționarea metodologiei calculului variației nivelului prețurilor și dinamicii lor	1994-1997	---	Departamentul Statisticii

	ținându-se cont de toate căile de desfacere a mărfurilor (serviciilor) reprezentative, folosite la construirea indicelui prețurilor de consum			
74.	Perfecționarea metodologiei de observare a prețurilor (tarifelor) și calcularea indicelui prețurilor și tarifelor la serviciile cu plată, prestate populației: sociale, transportul de pasageri, de telecomunicații, comunal-locative, se cultură, pentru întreținerea copiilor în instituțiile preșcolare, de ocrotire a sănătății.	1994	2 mii lei	Departamentul Statisticii
75.	Efectuarea investigațiilor selective pentru determinarea structurii ponderilor la unele servicii reprezentative ale organizațiilor juridice și bancare	1994-1995	2 mii lei	Departamentul Statisticii
Statistica prețurilor în sectorul producător				
76.	Elaborarea instrumentariului și calcularea indicilor prețurilor la producția exportată și importată	1994	---	Departamentul Statisticii
77.	Formularea propunerilor vizînd includerea dinamicii prețurilor la producția importată în procesul de alcătuire a indicilor prețurilor de consum	1994	---	Departamentul Statisticii
78.	Perfecționarea metodologiei actuale de calculare a indicilor prețurilor cu ridicata în conformitate cu practica internațională	1995	---	Departamentul Statisticii
79.	Perfecționarea metodologiei determinării eșantionului reprezentativ de culegere a prețurilor cu ridicata, lărgindu-se, în caz de necesitate, eșantionul	1995	5 mii lei	Departamentul Statisticii
d) Aducerea statisticii populației și muncii în corespundere cu normele internaționale				
Statistica populației				
80.	Trecerea la evidența mortalității infantile în baza definițiilor, recomandate de O.I.O.S. (născuți - vii, născuți - morți)	1996-1997	---	Ministerul Sănătății, Departamentul Statisticii
81.	Trecerea la elaborarea datelor privind cauzele decesului populației în baza revizuirii a X ordinare a Clasificării internaționale a bolilor, recomandate de O.I.O.S.	1995-1997	---	Ministerul Sănătății, Departamentul Statisticii
82.	Trecerea la evidență statistică și	1996-1997	2 mii lei	Ministerul Sănătății, Departamentul Statisticii,

	Înregistrarea nașterilor și deceselor în baza documentelor medicale			Ministerul Justiției
83.	Elaborarea planului general de organizare și efectuare în anul 1999 a recensământului populației	1996-1997	3 mii lei	Departamentul Statisticii
84.	Studierea și trecerea la evidența migrației internaționale în baza recomandărilor internaționale	1995-1996	---	Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Departamentul Statisticii
Statistica muncii				
85.	Elaborarea programului și metodicii de efectuare a investigațiilor selective a gospodăriilor casnice pentru studierea problemei ocupației conform recomandărilor O.I.M	1994-1995	20 mii lei	Departamentul Statisticii
86.	Organizarea efectuării investigațiilor selective a gospodăriilor casnice în scopul studierii problemelor ocupației	1995-1997	60 mii lei	Departamentul Statisticii
87.	Elaborarea metodologiei determinării costului forței de muncă reieșind din recomandările O.I.M.	1996	---	Departamentul Statisticii, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
88.	Pregătirea metodicii de organizare a observărilor statistice privind determinarea costului forței de muncă, efectuarea expertizei acestora	1997	2 mii	Departamentul Statisticii, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, experți ai O.I.M., ai sindicatelor și asociației antreprenorilor
<i>[Pct.89 exclus prin Hot.Guv. nr.984 din 22.10.97]</i>				
90.	Efectuarea investigației din octombrie a salariului lucrătorilor în unele ramuri ale economiei naționale	1994-1997	4 mii lei	Departamentul Statisticii
91.	Extinderea indicatorilor ce caracterizează deservirea medicală a populației conform listei O.I.O.S.	1994-1995	---	Departamentul Statisticii, Ministerul Sănătății
92.	Perfecționarea metodologiei de evidență a invalizilor în conformitate cu recomandările O.I.O.S.	1994-1995	---	Departamentul Statisticii, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
Investigații asupra bugetelor gospodăriilor casnice (menajelor)				
93.	Perfecționarea grilei selective a gospodăriilor casnice, elaborarea și aprobarea programului de investigații asupra bugetelor menajelor	1994-1995	2 mii lei	Departamentul Statisticii
94.	Formarea bazei de date pentru constituirea eșantionului multifuncțional de zone teritoriale	1995	---	Departamentul Statisticii
e) Perfecționarea statisticii comerțului exterior reieșind din cerințele internaționale				
95.	Elaborarea normelor metodologice de	1995	---	Departamentul Statisticii

	calculare a indicilor prețurilor medii și volumului fizic al exportului și importului pe mărfuri și țări			
96.	Determinarea metodologiei de calculare a corelației prețurilor externe și interne la producția exportată și importată	1995	---	Departamentul Statisticii
97.	Calcularea indicilor prețurilor comerțului exterior în baza Nomenclatorului de mărfuri alcătuit după Sistemul Armonizat de Descriere și Codificare a Mărfurilor (ediția II)	1994-1995	---	Departamentul Statisticii
98.	Formularea propunerilor pentru coordonarea lucrului organelor vamale, economice și statistice vizînd culegerea, prelucrarea și publicarea datelor comerțului exterior	1994	---	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei, Departamentul Controlului Vamal, Banca Națională a Moldovei

f) Nomenclatoarele Naționale Unitare

99.	Elaborarea clasificatorului organelor conducerii de stat	1994	una mie lei	Departamentul Statisticii, Departamentul Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică
100.	Elaborarea și implementarea clasificatorului activităților din economia Moldovei (C.A.E.M.)	1994	2 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei, Ministerul Industriei, Ministerul Comunicațiilor și Informaticii
101.	Elaborarea clasificatorului standardelor învățămîntului	1994-1995	3 mii lei	Ministerul Învățămîntului, Ministerul Economiei, Departamentul Statisticii
102.	Elaborarea clasificatorului calificărilor, meseriilor, profesiunilor, funcțiilor, ocupațiilor	1994-1996	3 mii lei	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Federația Sindicatelor Independente, Departamentul Statisticii
103.	Elaborarea clasificatorului unităților economico-sociale potrivit tipurilor legal acceptate	1994-1995	una mie lei	C.P.C. al Departamentului Statisticii, Departamentul Statisticii, Departamentul Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică
104.	Elaborarea clasificatorului unităților teritorial-administrative	1994-1995	una mie lei	C.P.C. al Departamentului Statisticii, Departamentul Statisticii, Departamentul Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică
105.	Elaborarea clasificatorului unităților de măsură	1994-1995	una mie lei	Departamentul Statisticii, Departamentul Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică
106.	Elaborarea clasificatorului de servicii în relațiile economice externe	1994-1995	una mie lei	Departamentul Statisticii, Banca Națională a Moldovei, Departamentul Controlului Vamal, Ministerul Economiei
107.	Elaborarea clasificatorului țări (naționalități), cetățeni	1994-1995	2 mii lei	Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei, Departamentul Relațiilor Naționale, Departamentul Statisticii
108.	Elaborarea clasificatorului de mărfuri al activității economice externe	1994	2 mii lei	Ministerul Economiei, Departamentul Statisticii, Departamentul Controlului Vamal
109.	Elaborarea clasificatorului livrărilor de mărfuri pe tipuri de decontări în relațiile economice externe	1994-1995	una mie lei	Ministerul Economiei, Departamentul Statisticii, Departamentul Controlului Vamal, Banca Națională a Moldovei
110.	Elaborarea clasificatorului produselor și	1994-1995	2 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei,

	serviciilor			Ministerul Agriculturii și Alimentației, Banca Națională a Moldovei
111.	Elaborarea clasicatorului indicatorilor economico-sociali de bază	1995-1996	una mie lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei
g) Elaborarea RENUȘ				
112.	Elaborarea materialelor organizatorice și metodologice pentru crearea Registrului de Unități Statistice, etapele I și II	1994	una mie lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Ministerul Comunicațiilor și Informaticii
113.	Elaborarea metodologiei de definire a unităților statistice înregistrate, studierea și elaborarea problemelor pe fiecare categorie de întreprinderi și organizații	1994	---	Departamentul Statisticii
114.	Elaborarea sarcinii tehnice și a proiectului de lucru în baza sistemului de clasificare internațională și locală. Definirea componentei și structurii bazei internaționale	1994-1995	10 mii lei	Departamentul Statisticii
115.	Punerea în funcțiune a mijloacelor tehnice pentru introducerea Registrului de Unități Statistice	1994	---	Departamentul Statisticii, Ministerul Economiei
116.	Elaborarea mijloacelor matematice aplicate și documentelor instructive pe diferite compartimente ale registrului, etapa a II-a	1995	2 mii lei	Departamentul Statisticii
117.	Înfăptuirea exploatării experimentale	1996	---	Departamentul Statisticii
118.	Organizarea implementării în practică a RENUȘ	1996	---	Departamentul Statisticii
119.	Punerea în funcțiune a etapei a II a Registrului Național de Unități Statistice și organizarea utilizării în economia națională	1997	14 mii lei	Departamentul Statisticii
V. CREAREA SISTEMULUI NAȚIONAL DE CATALOGARE A PRODUCȚIEI				
120.	Studierea experienței internaționale în crearea și utilizarea sistemului de catalogare	1994-1995	---	Departamentul Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică
121.	Elaborare propunerilor privind necesitatea creării sistemului național de catalogare a produselor	1995	---	Departamentul Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică, Ministerul Industriei, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Transportului și Gospodăriei Drumurilor, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Departamentul Statisticii, Departamentul Arhitecturii și Construcțiilor, Departamentul Comerțului, Ministerul Comunicațiilor și Informaticii, Banca Națională a Moldovei
VI. IMPLEMENTAREA SISTEMULUI CODULUI DE HAȘURĂ				
<i>Asigurarea aplicării sistemului codului de hașură la nivel de stat</i>				

122.	Aderarea Moldovei la Asociația internațională de numerotare a mărfurilor (F.A.N.)	1994-1995	20 mii lei	Asociația de producție "Vibroaparat", Institutul de Cercetări și Proiectări Tehnologice în industria alimentară al Ministerului Agriculturii și Alimentației, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Alimentației
123.	Fondarea asociației de numerotare a mărfii în Republica Moldova	1994-1995	2 mii lei	Institutul de Cercetări și Proiectări Tehnologice în industria alimentară al Ministerului Agriculturii și Alimentației, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Alimentației
124.	Asigurarea metodică și informațională a utilizării codurilor de hașură (C.H.), inclusiv a băncilor de date automatizate	1994-1995	14 mii lei	I.C.P.T. în industria alimentară al Ministerului Agriculturii și Alimentației, Ministerul Economiei
125.	Elaborarea mijloacelor tehnice și actelor normative pentru sistemul codurilor de hașură în baza cerințelor internaționale	1995-1996	5 mii lei	Ministerul Industriei, I.C.P.T. în industria alimentară al Ministerului Agriculturii și Alimentației
126.	Pregătirea specialiștilor în domeniul codificării prin hașură	1995-1996	8 mii lei	I.C.P.T. în industria alimentară al Ministerului Agriculturii și Alimentației
127.	Procurarea utilajelor și mijloacelor tehnice pentru aplicarea și citirea codurilor de hașură	1995-1996	20 mii lei	Ministerul Finanțelor, Departamentul Comerțului, Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Sănătății, I.C.P.T. în industria alimentară al Ministerului Agriculturii și Alimentației, Ministerul Economiei

Aplicarea sistemului de coduri prin hașură în ramurile economiei naționale

128.	Utilizarea codului de hașură în comerț și în aprovizionarea tehnico-materială	1996-1997	30 mii lei	Departamentul Comerțului
129.	Utilizarea codului de hașură în activitatea bancară	1996-1997	30 mii lei	Banca Națională a Moldovei
130.	Utilizarea codului de hașură în producție și procese tehnologice	1996-1997	20 mii lei	I.C.P.T. în industria alimentară al Ministerului Agriculturii și Alimentației
131.	Utilizarea codului de hașură în industria medicamentelor	1996-1997	30 mii lei	Ministerul Sănătății, Asociația "Moldovafarm"
132.	Utilizarea codului de hașură în industria alimentară și agricultură	1996-1997	40 mii lei	Ministerul Agriculturii și Alimentației
133.	Elaborarea și implementarea sistemelor complexe de identificare automatizată la întreprinderi și în organizații	1996-1997	50 mii lei	Institutul Cercetări și Proiectări Tehnologice în industria alimentară al Ministerului Agriculturii și Alimentației

VII. PREGĂTIREA ȘI PERFECTIONAREA CADRELOR

134.	Determinarea necesităților economiei naționale în perfecționarea cadrelor din domeniul controlului, contabilității și statisticii în conformitate cu standardele mondiale	1994-1995	una mie lei	Ministerul Economiei, Ministerul Învățământului, Ministerul Finanțelor, Departamentul Statisticii, Academia de Studii Economice
135.	Întocmirea programelor pentru practica în producție a studenților din instituțiile superioare economice, care se specializează în contabilitate, statistică și control	1994	---	Academia de Studii Economice, Ministerul Învățământului

136.	Întocmirea unui plan de perspectivă pentru editarea manualelor, materialelor didactice și îndrumarelor pentru contabilitate, statistică și control	1994-1995	---	Ministerul Învățământului, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, Academia de Studii Economice
137.	Includerea în tematica disertațiilor, lucrărilor de curs ale instituțiilor de învățământ economic superior a elaborării problemelor metodologice privind contabilitatea finanțelor, statistica, băncile și controlul	1994-1997	---	Ministerul Învățământului, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei
138.	Practicarea reciclării cadrelor peste hotare în scopul ridicării nivelului lor de pregătire profesională și studierii metodelor avansate din alte țări	1994-1997	130 mii lei	Ministerul Economiei, Ministerul Învățământului, Ministerul Finanțelor, Departamentul Statisticii
139.	Organizarea consultațiilor cu Experți de peste hotare pe problemele pregătirii specialiștilor statistici și contabili conform metodologiei internaționale	1994-1997	100 mii lei	Ministerul Economiei, Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor

VIII. PERFEȚIONAREA TEHNOLOGIEI DE CULEGERE ȘI PRELUCRARE A DATELOR STATISTICE, CREAREA BAZEI TEHNICO-MATERIALE A ORGANELOR STATISTICE

140.	Asigurarea subdiviziunilor statistice cu tehnică de calcul modernă. Implementarea rețelelor de calculatoare	1994-1997	225 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei
141.	Elaborarea programelor noi de prelucrare automatizată a datelor statistice și modernizarea celor existente în legătură cu trecerea la sistemul nou	1994-1997	100 mii lei	Departamentul Statisticii
142.	Instruirea specialiștilor statisticieni în domeniul informaticii	1994-1997	20 mii lei	Departamentul Statisticii
143.	Pregătirea și transmiterea informației statistice organelor internaționale folosind suportii tehnicii noi	permanent	---	Departamentul Statisticii
144.	Crearea unei bazei poligrafice moderne pentru dezvoltarea activității editoriale	1994-1996	120 mii lei	Departamentul Statisticii, Ministerul Finanțelor

[Termenele de executare a măsurilor prevăzute în punctele 16, 21, 24, 45, 48, 54, 86, 101 și 110]

[se prolonghează pînă la 31 decembrie 1998 prin [Hot.Guv. nr.984 din 22.10.97](#)]

Notă: Ministerul Finanțelor va asigura finanțarea în anul 1998 a măsurilor modificate în conformitate cu Legea bugetului de stat pe anul 1998. (Extras din Hot. Guv. [nr.984 din 22.10.97](#))